

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Harom óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK
 centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 80 fillér.
 Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A közliratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A hadifoglyok.

A Vöröskereszt genfi központi bizottsága oly felhívással fordul a hadviselő és semleges államokhoz, hogy a foglyokkal, kik a háboru kötelékéből a fogságba jutásuk által kiváltak, a leghumánusabban bánjanak s különösen pedig állást foglal a hadifoglyokkal szemben alkalmazni szokott megtorlások ellen.

Állást foglal pedig azért, mert a hadifoglyok egyáltalában semmiért felelősségre nem vonhatók, nem pedig államuk kormányának cselekedetéért, sőt a hadvezetőség cselekedeteiért sem és ellenkezik a humanizmus alapelveivel, sőt magával a hadi és népjoggal is, ha az ellenséges hadifoglyokat megtorlásként sanyargatnák, velük durván és brutálisan bánának.

A hadifoglyul ejtett katonáknak teljesen ki van szolgáltatva az őt foglyul ejtőnek, vele szemben védtelen és tehetetlen, a civilizáció legelemibb törvényével ellenkeznie az ily védtelen embernek bántalmazása, amely tett ép a bántalmazó erkölcsére vetne szomorú fényt.

Nem indokolja a szemet-szemért elv alkalmazása sem a megtorlás ezen módját a hadifoglyokkal szemben, mert a hadifogly semmiért másért, csupán a saját cselekedeteiért vonható felelősségre s büntetni is csak a saját maga által elkövetett bűntettekért szabad.

Ebből az elvből kiindulva a Vöröskereszt nemzetközi bizottsága a legérellyesebben tiltakozik a megtorlásnak ezen elve és annak alkalmazása ellen. A háboru már magában véve is *örület csapás* — mondja a bizottság — hát meg mivé lesz majd akkor, ha hozzá halmozzák azt a sok rosszat, mely a fölösleges szigorúság és a minden tekintet mellett mellőző embertelenség következménye.

Elveihez híven felszólítja a bizottság a hadviselő államokat, hogy szakisának a megtorlás barbár elvével és mellőzzék a hadifoglyokkal szemben alkalmazott büntetéseket. Egy magát műveltnek tartó nemzethez nem méltó az, hogy szigorúsággal nyomást gyakoroljon ellenségeire olyan esetben, amikor ezt a szigorúságot ártatlan és helyzetüknél fogva már ugyis szárandó emberekkel kellene éreztetni. A bosszu jogos, ha a hatalom a bűnösön áll bosszút a megsértett jogrend miatt, de jogtalan és vétkes a bosszu, ha ártatlan és védtelen emberekre önti ki haragját.

Ha valamely hadviselő állam arról értesül, hogy foglyokatonáival rosszul bántik az ellenséges hatalom, vegye

igénybe a *semleges* államok közvetítését, hivatkozzék a saját bánásmódjára, melyben az ellenséges hadifoglyokat részesíti és kérjen hasonló bánásmódot, hasonló humanitást a saját katonái számára.

A megtorlásban való versengést, az igazságosságban és a humanizmusban való versengésnek kellene felváltania, ez kioltaná, vagy legalább is csillapítaná a gyűlöletet és százezrek lelkeiben a bála emléket hagyná hátra.

Figyelmébe ajánlja a nemzetközi bizottság a hadviselő államoknak, hogy valósítsák meg a hadifoglyokkal szemben a Vöröskereszt jelszavát: „Inter arma caritas“, „szeretet a fegyverek közepette“ és az emberiség, a civilizáció nevében enyhítsék vele a háboru embertelenségét és borzalmaikat.

Nagy hálával és köszönettel tartozik az egész civilizált emberiség a genfi bizottságnak ezért az érellyes és humánus fellépésért. Lesz-e és ha igen, minő eredménye lesz ennek a felhívásnak, nem tudjuk megmondani, de azt mindenki érzi, hogy az újabb időben oly sűrűn alkalmazott megtorlás ellen végre fel kellett szólalni és bizni lehet abban, hogy ha a Vöröskereszt szavának a semleges államok külügyi képviselői is nyomatékot adnak, az a szó nem fog hiába elhangzani.

Ami pedig a hadviselő államokat illeti, kétségtelen, hogy a melyiknél ez a szó visszhangra talál, annál az ellenség hadifoglyaival szemben a bánásmód a jog és méltányosság csapására terelődik, ha eddig nem haladt volna ezen a csapáson. A Vöröskereszt nemes szándékának ugyanis az az alapfeltevése, hogy ha valamely hadviselő állam segíteni akar a saját katonáinak helyzetén, akkor legyen rajta, hogy bármely percben hivatkozhat arra a jobb és emberségesebb bánásmódra, melyben nála az ellenséges hadifoglyoknak részük van. Amely hatalom megszívleli tehát a Vöröskereszt felszólítását, az megszüntet minden olyan intézkedést, mely a hadifoglyokkal szemben jogos panaszra okot szolgáltatna.

Nálunk általában emberséges a hadifoglyokkal való bánásmód és olyannak kell maradnia ezután is. A hatóságok és a társadalom egyaránt működjenek közre ahhoz, hogy a hadifoglyok helyzete mindig olyan legyen, mint aminő helyzetet kívánunk fogságba került fiainknak. Csak ebben az esetben veheti igénybe diplomáciánk a semleges államok közvetítését és kérheti, hogy idegenben levő fiaink életviszonyai a *kölcsönösség* alapján rendeztessenek.

A pópa báránykái.

— Ruszofil jellemrajz. — Két kém története. —
 Írta: Gelsei Biró Zoltán.

Keletgalíciai lővészárók 1916. július

És ime egy darab orosz-izü lengyel történelem: a kiáltó paraszti nyomor, jobbágyi rozantság, koldus-inség, kietlen, jégbefagyott szegénység, éhség és szenvedés gögös ellentétül, a falu közepén előkelő kevélységgel kiemelkedő grófi kastély, lármás tornyokkal, finnyás angol parkkal, felhőkarcoló ősfenyőkkel, ezer ablaku üvegházszal, amelyben tropikus növények illatoznak, lépcsős veranda, előcsarnokában kifeszített párdue, sziróf és antilop bőre, a gróf afrikai vadászataiból. A címer-terem ajtó félfáján kitömött orrszarvú-fő. Gazdag könyvtár, dusan aranyozott rokokó butorok, minden arany, bronz, bársony, selyem, kényelem, bőség és jólét. Az összes százados nyomor, a rozant lengyel faluk seregéből ide vándorolva, hogy ezeknek kölcsönözze a káprázató szílv kényuri fényt.

Ez Wodziczki Kázmér gróf kastélya.

Elment az oroszokkal. Ment-e ruszofil készségből vagy a futó orosz generális kényszerítette rá: nem tudja senki. De a kincseit elvitte magával. Csak a kertészetet hagyta ott, hogy fűtőn a drága, tropikus, üvegházi flórának, mert az afrikai pálma nem lengyel paraszt, hogy megfagyhasson. És a kertész, amilyen buzgón öltötte föl a semmit nem tudók-látók bamba arcát, épp oly buzgón fűtötte is az üvegházat.

A szegény népek alig jutott már fára, míg a kietlen téjben a pálmák, kaktuszok, harang-virágok, délszaki növények, tropusi exotikumok gyönyörűen zöldeltek, virágoztak, illatoztak. De a buja flóra alatt, az álomba ringató hinta-székkekben, sebesült magyar hőst találtak üdülést.

A kastély az utolsó zugáig akkor már kórház volt. A kitömött orrszarvúfővel és a címerterem páncélos-lovagjával, amelyből a Wodziczki-ot Ulászló király lovagi tornáján emelték ki nyergéből — most infanteri-ist Veszprémi János inaszkodott, szabályos tüdő-lővéssé.

Ide tehát nem lehet szállásolni.

Most itt áll egy őrnagy, egy sereg tiszt, kadett, önkéntes és ezer baka, akiknek félórán belül, a fárasztó mars után, úgy muszáj föld alá jutni, hogy már horkoljanak is.

A muszáj nagy úr katonáknál, de es a „muszáj“ a maga jelentőségénél is fényesebben megmutatta, hogy milyen szeniális bűvészvarázslót tud csinálni egy szállásmentérből a háboru.

Néhány, — szeges bottal karcolt — ákom-bákom a hóban: keresztmetszet, mely a falut négyfelé szeli, éppen ahány század van, ki erre, ki arra, a parancsnokok elsi-etnek, harsány vezénysszavak és félóra alatt az utolsó emberig mindenki a konyhájában alszik.

Feljes rend, semmi lármá, zavar, fel-fordulás.

A részletes kivétel pedig ilyen mintára történik:

*

Erélyesen megdörömböltem egy ajtót. Mögöttem puccerom, töltött, szuronyos puskaival.

Álmos szemekkel megjelenik egy lengyel asszony. Villamos szoblámpával rávilágítok. Sápadt, sovány, korán megráncosodott arc. Lengyelül gagyog valamit. Persze, nem értem. De látszik, hogy az ilyen éjjeli látogatásokat már megszokta:

— Van-e itt két szoba?

Nem felel, de beüszott, látom, hogy nyílik egy a konyha mellett. A küszöb előtt buzaőről kézimalom. Kamara lesz. Fűtetlen bizonyára, de hát: ez a háború . . .

— Két személyen kívül, ki, a másik szobába!

Kiáltom harsányan.

Nem akarja érteni, csak sópáncodik, de már megyek is be, az általa elhagyott, tarkavánkósa meleg ágyban három éves lányka alszik édesen:

— Ez az asszony fekhelye!

A kuckóban egy tömörit bajszú lengyel parasat horkol.

Ez lesz a házigazda!

Az asszony rám néz tétován, könnyörgő szemekkel, menne is már kifelé a hidegbe, de intek, hogy csak maradjanak. Kifejezés-telen arccal fekszik vissza a gyerek mellé.

A fal mellett két keskeny löca. Ez a leg'ánálcsosabb fekvőhely a férges viskókban.

Fürge puccerom pillanatok alatt szalmát kerít, sejtelmem sincs honnan, már előteremtette és meggyújtotta gyertyámat, hűvelyknyi se ég el, már kész az ágy és mi a parancsban kiadott időben alszunk . . .

(Folyt. köv.)

A vilagnaboru krónikája.

Augusztus 8.

A görzi hidfőben az Isonzó nyugati partján küzdő csapatok augusztus 6-án délután óta nagy tulerőben levő ellenséges csapatok számos támadását véresen verték vissza. Hogy a hidfő bátor védőit az egyre nagyobb veszteségektől megóvjuk, őket ma éjjel az Isonzó keleti partjára vontuk vissza. Tengeri repülőrajunk bombázta az olaszok ütőállásait az Isonzó torkolatánál. A Doberdó fensikón az ellenség összes támadásait visszavertük, valamennyi állásunkat tartjuk. A kárpáti csapatok a Jablonicától keletre a Vorochánál tért nyertek. Kövess vezérezre-des csapatai újra erős orosz előretöréseket vertek vissza. Ottyniától és Tumaactól keletre az ellenség tegnap délelőtt nagy tömegekben támadott. Ezer oroszot fogtunk el. Tumaactól a védelmet az ellenségnek egy tulerővel végrehajtott támadása elől a községtől nyugatra fekvő területekre helyeztük át. Vertelkától délre csapatunk megszüntetők az ellenségtől a Szereth balpartját. Zalosce-nél Terstyánszki vezérezre-des hadserege ma reggel heves orosz támadások egész sorát verte vissza.

Augusztus 9.

Bukovinában a Csapul területen az oroszokat visszavetettük, a Vorschától nyugatra fekvő magaslatokat elfoglaltuk. Ottyniában harcos erőinket egy nyugatra elő-készenített állásba vontuk vissza. Volhyniában ember-ember ellen folytatott harcokban visszavetettük az oroszok összes támadásait. — Görzöt kiürítettük. A videán és a harcok tovább folynak. A Monti San Michelen és San Martinónál a szekereshérvári honvédek visszaverték az olaszok minden támadását. Az angolok és franciák támadásai a Sommenál és a Mass mellett megtörték. A törökök visszafoglalták Must és Bitliszt.

Augusztus 10.

Zagorát négyezer, Plava ellen három-szor támadtak az olaszok s mindig sikertelenül. Görzénél és Doberdói fronton hadállásaink kiigazítását zavartalanul végrehajtották. Zalosce-től délre új csata kezdődött. Zabetól délre, Delatynnál és Niznióvtól északra visszavertük az orosz támadásokat. Hindenburg arcvonalán a Strumen és a Stochod mentén az oroszok összes támadásai súlyos veszteségeik között összeomlottak. Velencét 21 repülőgéppünk bombázta. Német repülők a fiandriai part előtt álló angol monitorokat és az ösli orosz repülő-állomásokat bombázták. Maurepas és a Somme között a franciák 8 támadása hiúsult meg.

Augusztus 11.

Staniszlaut harc nélkül kiürítettük. A Kárpátokban küzdő csapataink Zabetól délre újra erős orosz támadásokat vertek vissza, ugyszintén Zalosce-től délnyugatra is, az itt megkezdett harcok nagyobb kiterjedést öltöttek. — Az oroszok támadását, amely Biologiovy és Horodisce között kezdetben tört nyert, a németek ellentámadása megállította. — A tenpermeléki harcvo-nalon az olaszok megújították az erőfeszítéseket és a Görz-től keletre fekvő magaslatokon lévő új állásainkat is tekintélyes haderővel támadták meg. — Mindezeket a támadásokat visszavertük. — A tizedikéről tizenegyedikére virradó éjjel tengeri repülőrajaink megújították Velence elleni támadásukat. — A bombázás jó hatást ért el és tüze-szeket okozott. A Sommenál minden támadást visszaverték a németek.

Augusztus 12.

Az orosz támadásokat az összes frontokon visszavertük. — A Kárpátokban küzdő németek és osztrák-magyar csapatok támadása sikeresen halad előre. — Stobich-vától délre újra összeomlottak az oroszok átkelési kísérletei. — A Balkáni harctéren az olaszok új támadásai meghiusultak. Thiepval és a Foureaux erdő között, valamint Guillemontnál négy angol erők támadtak. — A támadások meghiusultak. — Maurepas és a Somme között a franciák heves támadása összeomlott. Hemtől északra egy kis erdő-részbe behatoltak.

Augusztus 13.

Vorochától délkeletre az ellenség teljesen balsikert szenvedett, ébavetlenül Staniszlautól nyugatra két orosz hadosztályt visszavetettünk. — Volhyniában és a Stochod mentén a harc ellanyhult. Görz-től keletre az olaszok hat rohamát vertük vissza. — A Vallone völgytől keletre is meghiusult az olaszok több támadása. — Az olasz offenzíva kezdete óta 5000 foglyot ejtettünk. — Tengeri repülőrajaink a campoltói olasz léghajócsarnokot teljesen megsemmisítették. — Thiepval és a Somme között az angolok és franciák egész erejükkel egységes támadásra indultak. — Az angolok rohamai összeomlottak. — A franciákkal Maurepas-nál és Hemtől keletre még folyik a harc.

Augusztus 14.

Az oroszok az egész Bothmer-frontal érintkezésbe jutottak. Böhm-Ermolli hadserege a Brodytól délre véresen visszaverte az ellenség tömegtámadásait. — A harc tovább folyik. — Bothmer frontját Zoorov-Konjuchi közt támadták eredménytelenül, Mariampoltól északra szétugrasztottunk egy rohamozó orosz dandárt. — Az olaszok hétszerez támadását a Wippach és Lokvica közt a fehértemplomi és szegedi gyalogezred visszaverte. A Szuzana szakaszon két olasz támadás összeomlott. — Hidroplánjaink a doberdói olasz állásokat bombázták. — A franciák két igen erős támadása összeomlott a Maurepas és a Hemtől keletre fekvő vidék közti szakaszon. — A törökök elfoglalták Hamadant Kisázsiaiban.

Augusztus 15.

Bukovinában támadásaink tovább előrehaladtak. — Zászlóaljaink melyeket Vorochánál orosz tulerő támadott meg, újra a Tatárszoroson lévő állásainkba vonultak. — Horozankánál az ellenség hat, sőt több

tömegtámadást intézett egymás után, de mindenütt a legsúlyosabb veszteségei mellett visszavertük. — Az orosz összes támadásai a Brodytól délre meghiusultak. — Görz-től keletre és Wippach-tól délre az olaszok szakadatlanul támadtak. — Összes állásainkat megvédtük. — Az angolok a Thiepval-Pozieres-uton ismét benyomultak a legelől lévő német árkok egy részébe. Maurepas és Hem közt újra meghiusultak a franciák támadásai. — A Dojran-tó-tól délre egy ellen-séges zászlóalj támadását a bolgárok visszaverték. — A törökök folytatják előnyom-lásukat Kasvin és Teherán irányában.

Hadifénykép kiállítás.

A m. kir. honvédelmi miniszter Hadsegélyző Hivatala Károly István és József cs. és kir. főhercegek legmagasabb védnöksége mellett f. évi október hó második felében Budapesten hadi fényképképzéskészítést rendez, melynek tiszta jövedelme a háboruban elesett hősök özvegyei és árvái javára fordítatik. Kiállításra kerül minden, a háborúra vonatkozó, akár a harctéren, akár a mögöttes országokban eszközölt felvétel, amely tárgyának háborus vonatkozásánál vagy érdekességénél fogva a kiállításra alkalmas és a művészi mértéket megüti.

A kiállításra szánt kép negatívója és a tartós technikai eljárással lehetőleg 18X24 cm. mélységben készült, fal nem ragasztott és nem keretezett másolat f. évi szeptember 15-ig a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz.) küldendő. Minden kiállító negatívót és másolatot tet-szés szerinti számban küldhet, de minden egyes felvételre megjelölendő a kiállító neve, a felvétel helye, ideje és tárgya az azokon szereplő csapat.

A kisérvélvélben vagy a küldeményen magán a beküldő címe is közlendő. A negatívokat a Hadsegélyző Hivatal a beküldőnek annak veszélyére visszaküldi, de az esetleges másolatok készítésének, kizárólagos forgalomba hozatalának és árusításának jogát a Hadsegélyző Hivatal magának tartja fenn, amiért is minden kiállító a beküldés tényével ez öt megillető szellemi tulajdon-jogát a kiállított képekre vonatkozólag a Hadsegélyző Hivatalra ruházza át. A Hadsegélyző Hivatal a vételár előzetes beküldése ellenében szívesen gondoskodik megfelelő lemezek, filmek és egyéb fényképesési cikkek jutányos árban való küldéséről.

A felvevők nevének a felvétel helyének és idejének megjelölésével ellátott, kiállított képek legjobbjából egy külön gyűjtemény készül, melynek egyik példánya a m. kir. honvédelmi miniszterium gyűjteményében, másik példánya a cs. és kir. hadilevélárban Bécsben helyeztetik el, ahol mint a nagy idők leghitelesebb emléke, kuforrésül szolgál majd messze századok történetírőinak és hangosan hirdeti késő unokáknak a magyar nemzet hősiességét, bátor kitartását és nemes lelkesedését.

Azért a Hadsegélyző Hivatal vezetője, Kirchner altábornagy, azon kéréssel fordul a magyar katonákhoz, lássák el minél több képpel a kiállítást és vegyenek minél nagyobb számban részt a hatszáz kézzel készült, szenvedéseiket és győztes kitarításukat a távol jövő nemzedékek számára megörökítő emlék létrehozásában.

Különfelek.

— **A király születésnapja.** Őz királyunk, I. Ferenc József Istennek kivált-ságos kegyelméből pénteken, a hó 18-án érte el 86-ik születésnapját. A megöröbáltatások hosszú kálváriáján végighaladva, jelsevában, a magyar nemzet ősi erényiben nem csalatkozva, bizalommal tekint továbbra is a jövő elé. A nagy vérűzőn, amely ural-kodásának mostani éveiben zúdult a világra, újabb fájó sebekkel hatmozaa el lelkét; hiszen szeretett népe véraik, gyászol, köny-nyes, sóhajtozik. A király a mai napon is minden imáját népei javáért intézi a kirá-lyoz Királyához. Születése napján mi is felemeltük szívünket a Mindenhatóhoz és

egyestülve ősz királyunk imájával, hazafias lelkünk egész buzgósságával sohajtottuk: Isten, tartsd meg országunk királyát; áldd meg és védő a magyar hazát!

Az 1885—1897 évben születettek bevonulása. A hadügyminiszter által kibocsátott hirdetmény szerint az 1885. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időközben született, továbbá a népfőlkélszről vagy a hadiszolgálatokról szóló törvény alapján kirendelt, de ezen szolgálatból időközben elbocsátott összes 1865—1897. évi születésű magyar állampolgárok, ha a megtartott népfőlkélszi felülvizsgálaton, pótvagy utószámlán népfőlkélszi fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, **augusztus hó 28-án** — amennyiben névszerint felmentve nincsenek, az igazolványi lapjukon feltüntetett kerületi parancsnokság székhelyére népfőlkélszi tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Egyházmegyei közgyűlés A borsói ref. Egyházmegye f. hó 15.-én tartotta évi közgyűlését Léván, Patay Károly esperes és Kovács Sebestyén Endre főispán, egyh. m. gondnok elnöke alatt. A himnusz elénekzése és az esperes imája után a gondnok üdvözölte a megjelenteket és a tisztikar ujonnan választott tagjait és a gyűlést megnyitotta. A szokásos alakulás megtörténté után az ujonnan választott Konkoly Thege Sándor világi főjegyző, Patay László világi tanácsbíró és Bacsa Lajos egyházi t. bíró, a szokásos esküt letették. Az esperesi jelentés után a tárgysorozatot pontjai tárgyaltattak. Dé után 3 órakor bírósági gyűlés volt, amikor is fegyelmi és közigazgatási ügyek nyertek elintézését.

Elnökválasztás. A Kath. Kőr ma egy hete, délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amely a prelátus-kanonokká kinevezett **Báthy László** távozása következtében üresedésbe került elnöki állást töltötte be. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel **Szakács Viktor** plébánost választotta meg elnöké, akit ifj. **Klein Ödön** városi főjegyző vezetése alatt négy tagból álló küldöttség hívott meg a közgyűlésre. **Dodék János**, a kör igazgatója szívesen üdvözölte a megjelent elnöket, aki öszintén megköszönvén a tagoknak bizalmát, kijelentette, hogy a kör ügyeinek vezetésében nagynevű elődjének nyomdokait fogja követni.

Esküvő. Ifj. Dr. **Medveczky Károly** debreczeni főreáliskolai tanár e hó 12-én tartotta esküvőjét Hajduböszörményben meghodogult **Szekely T.** községi iskolai tanárnak kedves leányával, **Erszikevel**. Állandó és boldog meglégedés kísérje irigyüket.

Beiratás az újbányai polgári fiú- és leányiskolába. Az újbányai (Bars vm) polg. fiú és leányiskola I. II. III. és VI. osztályába a beiratások szept. hó 1., 2. és 4. napján eszközöltenek. Javító és felvételi vizsgálatok szept. 4-én tartatnak. Jelentkezni lehet aug. 20-tól. Évi tandíj 60 K. Ellátás havi 40-50 K. Klimatikus gyógyhely. Állandó orvosi felügyelet. Ingyenes orvosi kezelése. Megkeresésekre bővebb felvilágosítást nyújt az **Igazgatóság**.

Magy. Munkások Rokkant- és nyugdíj egyesülete lévai fiókjára folyó hó 27-én d. u. 4 órakor a Kath. Kőr disztermeben rendkívüli közgyűlést tart.

Népfőlkélszi pótsemléje. Az 1877-1866. évben született népfőlkélszi pótsemléje Léván, f. évi szeptember hó 4-én, reggel fél 8 órakor, a városi színházteremben lesz megtartva.

Beiratás. A tanítóképző igazgatósága lapunk útján értesíti az érdekelteket, hogy az intézet gyakorlatiskolájának első osztályába a beiratások szept. hó elsője előtt lesznek.

Névváltoztatás. **Klacsánseky János**, csatai kántortanító, a belügyminiszter engedélyével nevét **Kelcsényi**-re változtatta.

Halált okozó famászás. A Vágóhid-utcában lakó **Csékányi Kálmán** asztalosnak 8 éves Vilmos nevű fia ma egy hete délután felmászott a Percecs partján levő tölgyfára, melynek egyik ága letörtött alatta és ennek következtében a fiú 8—10 méter magasságból lesuhant a földre, mellén és

karjain súlyos zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt fiút azonnal a kórházba szállították, ahol e hó 15-én, kedden, belehalt nehéz seibe.

A mozi mai előadásainak fődarabja a Gyémánthiének című 4 felv. érdekfeszítő dráma, mely meglepő fordulatokban igen gazdag. Két, vedves humoros vígjáték van még a műsoron: **Pupák ténélése** és **Klárka csinyje**, melyek derült perciket fognak szerezni a közönségnek. Mindezt kiegészítik **Sascha** mester új háborus felvételei. Szóval lesz látnivaló elegendő.

Nagy szerencsétlenség a nyári hőség okozta egy gyermekhalandóság, ha a tehénjét hamr megromlás és a szegény csecsemőknek nincs megbízható táplálékuk. Minden gondos anya tehát idejekorán kísérletet tesz kedvencséné a rég bevált Nestlé-féle gyermeklisztet, melyet a kis gyermekek nagyon szívesen vesznek és azonkívül o'cson megszereshető. -- Próbadohoz díjtalanul küld a **Henri Nestlé cég**, Wien I., Biberstr. 30 e.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Minden jóbarátaink és ismerősünk, akik gyászunkban fájdalmunkat részvételükkel enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Novotny család.

A lévai tisztviselő-egyesület fogyasztási szövetezte.

A lévai tisztviselő egyesület igazgatósága értesíti a tisztviselőegyesület tagjait, hogy ezelőtt egy évvel, a választmánytól nyert megbízás folytán, tárgyalást kezdett a tisztviselő-egyesület igazgatósága az állami tisztviselő központi egyesületével, a **Haugyaszo** vezetéssel, hogy ezeknek anyagi és egyéb támogatásával megalakítja a lévai tisztviselő-egyesület fogyasztási szövetezte. De a mai rendkívüli viszonyok között sem ezeknek támogatásával, sem saját erejéből a lévai tisztviselő-egyesület a fogyasztási szövetezte megalakítani nem képes; s hogy mégis valami módon a tisztviselő sulyos anyagi helyzetén segítve legyen, tárgyalást kezdett azonban az igazgatóság helybeli tekintélyesebb kereskedő cégekkel a ezek közül **Engel József** és **Fia** cég tettes a legkedvezőbb ajánlatot, amely igazán a nevezett cég rég ismert áldozatkészségének egy újabb bizonyítéka.

A nevezett cég ugyanis azt ajánlotta, hogy dusan felszerelt üzletéből bármilyen árut a beszerzési és kezelési költségen kívül minden haszon nélkül fogja juttatni a tisztviselő egyesület tagjainak a tagságijegyet felmutatása ellenében. Egy jegyzéket bocsájt mindenkinek rendelkezésére, amelyben ki lesz tüntetve minden árunak a napi ára és azon ár, amelyen ezeket a tisztviselő-egyesület tagjainak fogja szolgáltatni s így mindentí betekin-tést nyer abba, hogy milyen kedvezményben fog részesülni más bevásárlókkal szemben. Ezt természetesen csak a háboru tartamára és a fogyasztási szövetezte létesítéséig ígérte tenni.

A tisztviselő-egyesület igazgatósága tehát ezen ajánlatot a választmány megbízásából köszönettel elfogadta és legközelebb a tagok már abban a helyzetben lesznek, hogy bevásárlásaikat a nevezett cégnél megkezdhetik.

Arról is gondoskodva van, hogy egy felügyelőbizottság ellenőrizhesse a nevezett cég ajánlatának reá is voltát. Egyébként nem kétséges, hogy ez csak formalitás, mert a nevezett cég jóhírneve garantiát nyújt arra, hogy amit ígért, azt meg is fogja tartani.

Adriai biztosító társulat Triesteben. Az Adriai biztosító társulatnak 1915-ik évre vonatkozó 77-ik közgyűlése folyó hó 7-én tartott meg. A társulat ebben az évi évi eredményt látta el a reá rótt nagy és fontos közgazdasági feladatot. Az üzletváltás eredménye is kielégítőnek nevezhető. Az életbiztosítási ágazat természetesen lényegesen csök-

kent sz-rzeményi túntst fel és ezzel egyetemben a hálálesetek számottevő gyarapodását. Az elmúlt üzletév a társulatra nézve igen lényeges, rendkívüli többétkiadással járt, különösen személyzeti- és a háborus jó-tékonyaság k'lfönléte céljait szolgáló kiadásokkal. Az üzletév fő megérthetőségét képezik azonban az é-ték-papírok átlagában beállott árfolyamvesztés ellen-sulyosára szükségessé vált kövvvvesztés leírások, am-lyek összege 3,052 213 koronát tett ki. Mindezek ellenére — a r'ndelkezésre álló tartalék igénybevétele nélkül — a legutolsó 1913-as, bekés év osztalékának megfelelő 160— kor. osztalék (az előző évi 130 koronával szemben) megállapítása volt lehetséges.

A záró számítás adataiból a következőket emel-jük ki: az **életbiztosítási A) osztályban** 38,530,003 korona tőkeösszeről szolt ajánlat-terjesztett be, a kiállított kötvények pedig 35,598,362 koronáról szólnak. Az üzletév végévi az életbiztosítási állomány bizo-sított jövedelmek 546 millió koronát tett ki, bizo-sított tőkékben pedig 1,894.1 9 koronát. Halál-és esérési esetekért, valamint járadékokért a társulat 13,013,982 koronát fizetett ki. Az életbiztosítási osz-tály díjtartalékai az év végé a viszontbiztosított rész levonásával 158,325 000 koronát tettek ki, s ekképen a megelőző évvel szemben saját számlára 6,688 000 kor-ná növekedést mutatnak.

Az **elemi ágazatok B) osztályában** a díjbevétel következtében alakult: **tűzbiztosítás:** 25,658,899 kor., **szállomány biztosítása:** 3,203,069 korona, **beté-rés elleni biztosítás:** 859,753 korona. A viszontbizo-sítások összesen 13,798,547 koronát igényeltek. Az elemi ágazatokban a társulat k'rók fejében a viszont-biztosított rész levonása után 7,409,000 koronát fize-tett ki. Az elemi ágazatok díjtartalékai a viszontbizo-sított rész levonásával 12 360 996 koronát teszik ki. Az üzletév végével a társulat tőkéje s t'rt lékai következtében alakultak: teljesen befizelt részvénytőke: 10,000,000 kor., vagyontartalék: 12,000,000 korona. netodíjtartalékok: 169 685 649 korona, netok'rtartá-lékok: 7,940,344 korona. összesen k'rók 200 millió korona.

A társulat alkalmazottainak nyugdíjpenziára 5,259,513 korona vagyon felett rendelkezik.

Értesitem a n. é. vevő közönséget, hogy a világhírű gyártmányú „Tip-Top“ valamint „F. Z. Popper“ **gyermek-, női- és férficipők** kereskedésben ismét kaphatók.

Pollák Adolf
Léva.

Modern 5 szobás lakás

mellékhelyiségekkel és kerttel f. évi szeptember 1.-től, továbbá **1 szobás lakás november 1.-től kiadó.** Értekezhetni: **Szauer** — **Izidornál, Léván.** —

P. 437/1916 szám.

Hirdetmény.

Az aranyosmaróti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a lévai vasuti állomás kibővítéséhez szükséges ingatlanok kisajátítása ügyében a kártalanítási eljárásnak megkezdésére Léva város eljárási állomásának felvételi irodájába tárgyalási határnapul 1916. évi augusztus hó 23-ik napjának d. e. 9 óráját kitűzte és erre a kisajátítót, a tulajdonosokat és a telekkönyvi összesen érdekelteket azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó határozatot nem gátolja.

Kisajátítás alá esik a lévai 300, 356, 287, 322, 2206, 3021, 3020, 1456, 3091, 1234, 646, 85, 3357, 2025, 2700, 3594, 3024, 3003, 3083, 391, 573, 574, 464, 603, 175, 3086, 3258, 2898, 1589, 323, 2095, 2380, 1972, 673, 68, 1488, 2969, 1404, 1899, 974, 1292, 967, 952 számú telekkönyvekben foglalt ingatlanoknak az összeírásban kitüntetett része.

A netáni távollévők, vagy ismeretlen tartózkodásu érdekeltek részére ügygondnokul dr. Kersék János lévai ügyvéd rendelkezik.

Aranyosmarót, 1916. évi augusztus hó 1. napján. D. Homoky Kálmán s. k. előadó.

A kiadmány hitelül:

Ruttkay segéd hiv. tisztviselő.

KORCSMA

Csejkő községben egy jó forgalmu korcsma f. évi okt. 1-től bérbeadó Bővebbet **Uhuak Janos** tulajdonosnál Csejkőv. (Barsm.)

Eladó ház

Léván a **Csepregi utcában** 37 számu ház nyolcezerkoronáért tehermentessen áll két utcai lakásból 200 □-öl kerttel. Értekezni lehet a tulajdonosnővel ugyanott.

Földmivesiskolát végzett

gazdatiszt, vagy ispán kerestetik idevidéki gazdaságba. Október 1-i belépésre. **Cim a kiadóhivatalban**

Gazdáknak

cséplés-hez, gőzsantás-hoz elsőrendű **KÖSZÉN** kapható **SINGER IZIDOR-nál (LÉVA.)**

Házi fűtéshez is

köszenet-kokszot állandóan tart raktáron.

Eladó ház Zselizen.

Egy jó forgalmu helyen levő üzletnek is alkalmas ház eladó. Bővebbet **Ördög Józsefné** Zselizen.

Kiadó lakás.

Közhirre tétetik, hogy a Honvéd-utca 24 szám alatt levő, városi tulajdont képező, 4 szoba, fürdőszoba, konyha és más helyiségekből álló úri lakás udvarral és kerttel együtt azonnal bérbevehető. Bővebb felvilágosítást ad és a házat megmutatja: **Bodó Sándor** városgazda.

Eladó ház!

A Koháry-utca 77 szám alatt levő ház (két szoba, konyha, kamara, udvar, félholdas gyümölcsös kert) szabadkézből eladó; föltételek a lévai közjegyzői irodában beszélhetők meg.

NESTLÉ-FÉLE

CSECSEMŐK GYERMEKLISZT
gyermek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után. Mindenkor kapható.

Próbadozt és tanúságos orvosi könyveket a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság. WIEN I. Biberstrasse 30 e.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

LÉVÁN.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek **Világhírű RAPID** láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

Gép-, henger- és autóolajat, gépsziradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.

Weisz Lipót és Társa

dísznőzár, szalonna- és olajuagykereskedők 6151
Budapest, IX., Hentes-utca 17. Sürgőnyelv: **WEISSEFETT** Budapest.

Interurban telefon: József 14—50.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

sphinx, zománczott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. —

KATONAI evőcsemege, thernos, kulacs, gyorsforraló, alumínium ivópohár, hátizsák, villamos zseblámpa. Cempolin vízhatlan bőrkenőcs raktára.